

Creativiteit, ontladingsmechanisme en zichtbare scheppingskracht

Ken jij het antwoord op de vraag: 'Wat vind je op een kerkhof buiten doden?'

Op een kerkhof vind je een hoop dromen die nooit zijn uitgekomen. Het is bevolkt met een potentieel aan schrijvers, zangers, ruimte reizigers, politiekers, wereldverbeteraars, diepzeeduikers, uitvinders,... die aan hun dromen hun creatieve kracht zijn vergeten toe te voegen', stelt Les Brown (spreker en schrijver) Is dat wat we wensen voor onze kinderen? Welke impact hebben we als volwassenen op de creatieve uitingen van onze kinderen en jongeren? Geven we hen alle ruimte of beperken we hen?

Pure Child juni 2018

Stijn werkt als begeleider in een buitenschoolse kinderopvang. De kinderen die hij onder zijn hoede heeft zijn tussen 7 en 11 jaar oud. Jarenlang had Stijn zijn ervaring bijeengesprokkeld in een callcenter voor een groot telecom-bedrijf tot een burn-out hem in een nieuwe richting dreef. Zijn creatieve aard liet al vroeg van zich horen, maar zijn ambitie om aan de Show Bizz school in Oostende te studeren moest hij al snel afbreken. De weerstand van papa was te groot om er tegen in te gaan.

Wat in je zit wil naar buiten. Door de uitblussing enerzijds werd hij anderzijds getrokken door een uitdaging. Hij wou een eigen theaterstuk schrijven. Hij boekte een zaal en negen maanden later werd zijn monoloog 'Stijn zijn' geboren. Hij was zijn droom gevolgd en had geput uit zijn ongekende borrelende bronnen om een boodschap over te brengen aan ouders en opvoeders. *'Ben je je wel bewust wat je aan kinderen vertelt? Ze geloven in Sinterklaas, maar ze geloven ook alles wat je zegt. Ze zijn als een wit blad papier. Als jij er iets opschrijft, nemen ze het mee tot in hun volwassen leven.'*

Stijn heeft het tot zijn doel gemaakt om de kinderen tijdens de opvang iets meer aan te bieden waardoor hun leven simpeler wordt. Als kind voelde hij zich dikwijls heel blij, danste en sprong hij in het rond op een luidruchtige manier. Zijn verdriet en boosheid uitte hij met dezelfde intensiteit, tot wanhoop van zijn moeder. Hij zag de kinderen met hetzelfde worstelen en besloot via een creatieve aanpak een uitlaatklep voor hen aan te bieden. De kinderen luisteren naar het verhaal van Victor, een jongen van hun leeftijd.

Victor heeft een pechdag en alles loopt mis. Hij voelt zich boos, verward en verdrietig. Hij verlangt de hele dag naar een chocoladekoek. Als hij thuiskomt, snelt hij onmiddellijk naar de koekentrommel. Er ligt nog net één chocoladekoek in, maar die blijkt helemaal in stukken gebroken. Op dat moment ontploft Victor. Zijn vader begrijpt het niet en straft hem.

Stijn vertelt de kinderen dat ze allemaal een

emotionele ballon hebben en hij toont de ballon van Victor. Elke keer als Victor tijdens zijn pechdag iets meemaakt, blaast hij in de ballon. Victor heeft slecht geslapen. Whffffff. Victor treuzelt en mama wordt boos. Whffffff. Hij moet een lange broek aandoen die hij niet leuk vindt. Whffffff. Mama heeft boter op zijn boterham gedaan en dat vindt hij niet lekker. Whffffff. In de klas krijgt hij als enige een berisping terwijl de ganse klas aan het babbelen was. Whffffff. De chocoladekoek ligt verkruid in de koekentrommel. Stijn steekt ongezien een naald in de ballon. BAM. De ballon ontploft. De emotionele ballon van Victor knalt in flarden uiteen.

Als Stijn vraagt wie dit herkent, steken alle kinderen hun hand op. De kinderen vertellen honderduit. Maar Stijn geeft hen iets mee. Hoe voel je je daarbij als je zo boos wordt? Had je het kunnen voorkomen en hoe zou je dat kunnen doen?

Stijn heeft een boel ingrediënten mee om zoutdeeg te maken. Alle kinderen kneden mee. Dan krijgen ze allemaal een stuk deeg dat ze verder mogen kneden, waar ze kunnen aan trekken en duwen, mee gooien en op stampen. Ze mogen roepen en brullen, kortom lawaai maken. 'Ik ben boos omdat...' Niemand maakte een deegpopje. Daarna was de sfeer veel luchtiger. De kinderen wilden de deegbollen mee naar huis nemen. 'Voor als ik het nog eens nodig heb...'

Enkele meisjes waren heel stil. Eentje vroeg: 'Het heeft me zo'n deugd

gedaan, maar wat moet ik ermee. Ik ben onlangs boos geweest op mama, maar wat moet ik ermee?’

Door de oefening was haar boosheid bespreekbaar geworden en kon ze naar haar mama toestappen om het te bespreken.

‘De kinderen vragen ernaar’, zegt Stijn fier. ‘Ze worden innerlijk en emotioneel vrijer.’ ‘En de mama’s? “Die vroegen hoe lang de deeg in de frigo kon bewaard blijven en vroegen me naar het recept,’ grapt hij.

‘Je kunt verhaaltjes en oefeningen verzinnen die aansluiten bij jouw stijl en bij de leefwereld van de kinderen, maar enkele ingrediënten (tips) zijn van groot belang,’ verduidelijkt Stijn.

- Humor die de kinderen plat doen liggen van het lachen.
- De speelse manier waarop je vertelt.
- Goed te begrijpen en herkenbare voorbeelden.
- Je staat op één lijn met de kinderen
- De focus is er pas echt als je hen er NU iets mee laat doen.
- De lijfelijke integratie door iets te doen. (Vb. kneden)

Godelieve heeft een heel andere achtergrond.

Ze is van vele markten thuis. Ze is criminologe van opleiding, heeft een jarenlange ervaring in lesgeven in Japan. Haar Japanse

leerlingen varieerden van kleutertjes tot volwassenen. Ze heeft een voorliefde voor paarden en zet ze in om tieners te coachen. Ondanks haar ervaring heeft Godelieve rond haar veertigste de lerarenopleiding gedaan. Daar hoorde een stage bij in het vijfde jaar Technisch. Creativiteit bleek er minder vanzelfsprekend dan ze had verwacht. Voor een opdracht in verband met communicatie mochten de leerlingen een vrije werkwijze kiezen en een voorbeeld uit hun eigen leefwereld uitwerken. De leerlingen wisten niet hoe ze eraan konden beginnen. Ze hadden geen duidelijke structuur en stappenplan gekregen en voelden zich onbekwaam om hun creativiteit de vrije teugel te laten. Godelieve botste op hun angsten en weerstanden. Tot haar grote verbazing kwam ze hetzelfde tegen bij de klastitularis en haar stagementor. Zij geloofden niet dat de leerlingen in staat waren om zo’n opdracht uit te werken. Godelieve liet zich echter niet afschepen en ze onderzocht wat hen tegenhield.

De leerlingen waren gewoon om te scoren met de reproductie van de leerstof. Wat als ze iets totaal anders zouden doen? Zouden ze dan nog wel goede punten behalen? Ze probeerden uit te zoeken wat de verwachtingen van de leerkracht waren in plaats van bij zichzelf te rade te gaan. Ze stemden zich dus af op de andere in plaats van op zichzelf. Bovendien waren ze hun eigen creatieve ideeën verloren.

Hun titularis geloofde niet in hen. Ze hadden een volmondig ‘ja’ nodig die ze niet kregen. Godelieve gaf hen die. Ze creëerde ruimte voor de leerlingen, prikkelde hen om zich zichtbaar te maken en gaf de boodschap mee dat ze zich mochten amuseren met de opdracht. En wat er gebeurde, verraste de leerlingen zelf. Er werd een variatie aan taken binnengebracht. En iedereen had hogere scores. De leerling die volgens de klastitularis nooit in orde was, had de hoogste score.

De grootste passie van Godelieve gaat echter uit naar het begeleiden van tieners met paarden. Een meisje van zestien jaar die op school werd gepest was bang van het paard. Langzaam durfde ze tot aan de draad van de weide komen.

‘Wat vind je mooi aan het paard?’ vroeg Godelieve. Het meisje kon veel opnoemen: de manen, de staart, de kleur...

‘Wat is er mooi bij jou?’ vroeg ze aan het meisje. Stilte. Ze begon te wenen. Toen kwam het paard naar haar toe en is ze mee in de weide gegaan. Ze heeft het paard geknuffeld en achteraf geborsteld.

‘Ben je bereid om dat wat je als mooi in het paard ziet, ook als mooi in jezelf te zien? Ben je bereid om het te voelen?’ Het meisje en het paard ontspanden samen.

‘Als je nu naar school gaat en het pestgroepje tegenkomt, ga dan met het gevoel van rust dat je bij het paard hebt ervaren naar school.’ De lichaamshouding van het meisje was totaal anders op het einde van de sessie.

Vele jongeren hebben een aversie opgelopen van psychologen en volwassenen die hen willen helpen. Het paard is zonder oordeel en nodigt de jongere uit om op een creatieve oordeelloze manier naar zichzelf te kijken. Aan het paard kunnen ze zich overgeven.

De meerwaarde van deze werkwijze volgens Godelieve:

- Kinderen en jongeren komen in hun gewaarwording.

- Ze kunnen niet wegllopen van zichzelf.
- Het paard reageert op subtiele lichaamssignalen.
- Het is een snelle, vrije en oordeelloze manier om van je denken naar je voelen te gaan.
- Je leert erdoor creatiever om te gaan met het leven.

Als oma van een vijfjarige kleindochter kan ik niet nalaten om te vertellen wat één van onze spontane creatiefste bezigheden is. We praten in een onbekende taal. We vormen woorden en zinnen van een opeenvolging van klanken zoals we ze niet kennen in het Nederlands. Daarmee voeren mijn kleindochter en ik ellenlange gesprekken. Ze kan dit gigantisch lang volhouden. En ik ook trouwens. We lopen zo door het park, praten zo op een feestje en leggen zo honderd en een dingen aan elkaar uit. Het gesprek wordt ondersteund door de bijhorende intonatie, gebaren en allerlei gezichtsuitdrukkingen. Het ziet er uit en klinkt als een echt gesprek. We beleven er allebei veel plezier aan en het creëert een unieke band tussen ons. Mijn kleindochter is erg fier als anderen vol verbazing ons gesprek volgen en waarderen. Wij kunnen iets wat zij niet kunnen. We zijn dan ook erg goed, al zeg ik het zelf. Deze gesprekken zijn pure schepingskracht die opborrelen uit onze bron van universele communicatie en verbinding. Een echte aanrader. ■

Hilde Van Bulck

Expert in The New Life Experience
Spreker, opsteller, schrijver van De nacht van ons leven & De eigenwijze kikker

www.the-new-life-experience.com

